

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Et in eo parauit uasa mortis, sagittas suas ardentibus effecit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

Nisi conuersi fueritis, gladium suum uibrabit: arcum suum tenet, & parauit illum.

Hebræi sic: Si non conuertet, gladium suum acuet. Quamquam & qui acuit, expolit gladium, reddit eum uibrantem, ut non longe distet acere & uibrare. Illud, si non conuertet, dubium est, an ad dei comminationem, uel ad impium conuertendum pertineat. Licet Hieronymus referat ad conuertendum, dicens: Non conuertenti gladium suum acuet. Forte absolutum uerbum est, uel: Si non conuertet, id est, si non erit conuersio. Verum siue dicas, nisi conuersi fueritis, siue, non conuertenti, siue, si non erit conuersio, nihil perit sen eorum, quam potius uideamus.

Propheta ex crassa & humana similitudine desumit pro terrore incutendo doctrinam, quia contra insensatos & induratos loquitur, qui iudicij diuini seueritatem (de qua prædixerat) non capiunt, nisi humanæ seueritatis usu indicantur. Ideo non uirgam, non baculum, non denique ullam adducit inter homines disciplinæ seueritatem, nisi eam quæ mortem infert, gladium scilicet, & arcum, ut inculcet æterni iudicij, æternæ mortis, æternæ seueritatis sententiam. Quid enim gladius dei est, nisi uerbum iudicij æterni? De quo ad Hebræos. iij. *Uerus est sermo dei, & penetrantior omni gladio bicipiti, quod dicitur: Ite maledicti in ignem æternum. Gladius enim uocabulum scindendi, & interficiendi opus consignificat, præsertim cum ad id acui, & uibrari dicatur.*

Gladius dei
quid.

Dura ceruix
impietatis.

Ad eosdem insensatos pertinet, quod non contentus gladius intentione, addit & arcum, nec arcu contentus, sagittas enim describit, adeo dura est ceruix & frons impietatis, ut tot comminationibus opus ei sit, nec sic tamen mollescat. Idem autem est arcus quod gladius, uerbum scilicet iudicij, per aliud, & aliud repetitum & significatum. Quod dicit parauit illum, idem est uerbum quod supra dirige iustum: ut arcum paratum intelligas, tensum & directum ad iam iam feriendos impios, sicut gladium uibratum ad scindendos. Pulchre autem his uerbis iram dei proximam super impios describit, quod tamen non intelligunt, donec senserint. Quid enim profuisset Absalom & Achitophel, si multa milia annorum in sua malitia præualuissent, & tandem subito gladio iræ dei in æternam mortem abscissi fuissent? Nihilominus repente & proxima eis fuisse ira uideretur. Ita Ecclesiast. v. *Ne dixeris peccauit, & quid mihi accidit triste? Misericordia enim, & ira ab illo cito approximat, & in peccatores respicit ira eius. Ne tardes conuerti ad dominum, & ne differas de die in diem, subito enim ueniet ira illius, & in die uindictæ disperdet te.* Et psalmo. xxxij. *Vultus autem domini super facientes mala, ut perdat de terra memoriam eorum.*

Et in eo parauit uasa mortis, sagittas suas ardentibus effecit.

Vas instru-
mentum he-
braismo.

Perstat in similitudine, sed apte simul æternum cruciatum exprimit, qui est mori & ardere. Vas hebraismo, significat omne instrumentum generali uocabulo, omnium rerum, ut psal. lxx. *Confitebor tibi in uasis psalmi, id est, instrumentis musicis.* Et Ezech. ix. *Et unusquisque uas interfectionis habet in manu sua, id est, instrumentum mortis, seu, ad interficiendum.* Sic Act. ix. *Paulus Apostolus, uas electionis dicitur, quod ab ignaris hebræi idiomatis non intelligitur idem esse, quod latine instrumentum electum, quod scilicet, eo uoluerit Christus*

IN PSALMUM VI.

Christus uni ad gentes conuertendas præ cæteris Apostolis. Illi uero q̄ solum
recepit in se gratiã electionis intelligit. Cum data opera addiderit Christus,
ideo uas electionis eum fore, ut portaret nomen suum coram gentibus & filiis
Israël, & multa pateretur propter uerbum Christi. Ita hic uasa mortis, tela, iacu-
laq̄ mortifera, idiomismo eodem dicit, ne insensati uilem hãc comminationem
haberent, si uasa simpliciter, aut ludi, aut uenationis diceret, sed ut terrore mor-
tis temporalis æternæ mortis terrorem concipiant.

Sagittas suas ardentibus effecit. Per Auxelin adiecit: Et uasa mortis, uel ex-
ponit, uel repetit. Ne iterum leuiter sagittas ducerent, pessimas & mortiferas
intemat, pulchre seruans grande dicendi genus, quod augustinus & potentibus
uerbis constat. Hieronymus sic reddit: Sagittas suas ad comburendũ operatus
est. Nostra translatio obscure ac pene barbare loquitur. Quid enim est ardenti
bus sagittas efficere? an, ut ardentes ipsi faciant sagittas? Occasio fuit, quod plu-
tali numero hebræus dicit, וַיִּקְרַח Ledolkim, quod Hieronymus ad com-
burendum transtulit. Poterat sic dici: Et in eo parauit uasa ad interficiendum. Nam he-
bræum non potest ad uerbum reddi sic: Sagittas suas ad esse succedentes ope-
ratus est. Nec satis erat dicere: Sagittas suas ignitas fecit, licet de his loqueretur.
Quia uerbum effecit, seu operatus est, de quo psalmo primo diximus, hoc loco
וַיִּקְרַח paal ponitur, quod nõ fabri, uel artis, sed agentis & usus significationem
habet, ut significet tam uasa mortis iam parata, q̄ ignitas sagittas iam effectas,
deum uero illis sic uti, & agere, ut occidant, & succedant, quo præsentissimam
iram & seueritatem ante oculos ponat, iam enim agit ut moriantur & ardeant
impij, licet nondum moriantur, & ardeant.

Præterea dictio succedentes, etiam persecutionem & uastationem signifi-
cat, psal. xi. Dum superbit impius incenditur pauper, id est, patitur persecutio
nem. Summa est hæc: his nominibus mortis & ardoris, sine dubio æternam
iræ, & furoris, item argui & corripi, item erubescere & cõturbari. De his sagit-
tis & lob quaeritur, & alias in Psalterio uidebimus.

Quid illa in-
strumenta ue-
lint.

Obseruandum q̄ hucusq̄ non habuimus tantam in ullo psalmo aduersus
impios comminationem & indignationem, nec tanto uerborum textu in eos
inuectus est spiritus. Nam & in sequentibus eorum studia quoque recenset,
& non irrita modo, sed etiam in caput eorum reuersura ostendit, ut appareat
omnibus, qui uitam calumniarum patiuntur, in consolationem sui, quãto odio
sint præ cæteris calumniatores deo. Nam in calumniam (ut dixi) proprie hic
psalmus æditus est.

Ecce parturit iniusticiam, cõcepit dolorem, & peperit iniquitatem.

Describit eorum studia maligna, nullis nisi suis autoribus tandem perniti-
ciosa, quæ appellat iniusticiam, dolorem, iniquitatem. Hieronymus sic: Ecce
parturit iniquitatem, & concepit dolorem, & peperit mendacium. Primum
uocabulum, quod iniquitatem uel iniusticiam iam diximus, hebraice est ipsum
פִּין auen, a quo superius psalmo. v. &. vj. Operarios iniquitatis dici audiui-
mus. Vbi simul dictum est, idem pro dolore frequentius transferri, ut psalmo
ix. Sub lingua eius, labor & dolor. Item psalmo. lxxxix. Et amplius eorum
labor & dolor. Vnde & hic dici potuit: Ecce parturit dolorem, Solent autem
hæc duo